

<p>Sorszám:</p> <p style="font-size: 2em; font-weight: bold; text-align: center;">Ny/8.</p>	<p>Tárgy:</p> <p style="text-align: center;">Tájékoztató a 2020. évi belső ellenőrzés végrehajtásáról</p>
<p>Döntéshozatal módja:</p> <p style="text-align: center;">Polgármester a Kat. 46. § (4) bekezdése alapján</p>	<p>Véleményező bizottság:</p>
<p>Tárgyalás módja:</p>	<p>Előkészítette:</p> <p style="text-align: center;">Tárnok Lászlóné jegyző, Juhos Józsefné belső ellenőr</p>

Tisztelt Polgármester úr!

Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2021. I. félévre vonatkozó munkaterve szerint 2021. márciusi ülésén tárgyalta volna meg a belső ellenőr által a 2020. évben folytatott belső ellenőrzések végrehajtásáról szóló tájékoztatót.

Juhos Józsefné belső ellenőr, eleget téve a felkérésnek, megküldte az általa készített tájékoztató anyagot, melyet jelen előterjesztéshez mellékelünk.

Kérem a Tisztelt Polgármester Urat, hogy az alábbi határozati javaslatot szíveskedjen elfogadni.

Határozati javaslat:

Békés Város Polgármestere a katasztrófavédelemről szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, amely szerint a Képviselő-testületi jogköröket a veszélyhelyzet ideje alatt a polgármester gyakorolja, úgy határoz, hogy a 2020. évi belső ellenőrzési terv végrehajtásáról szóló összefoglaló jelentést a határozat melléklete szerinti tartalommal elfogadja és az ellenőrzések tapasztalatai alapján a 2021. évi ellenőrzésekkel kapcsolatban a következő feladatokat határozza meg:

- Az intézményeknél, önkormányzati vállalkozásoknál a soros vizsgálatok alkalmával ellenőrizni kell a költségvetési szerv vezetője által kialakított belső kontrollrendszer működtetését és az ehhez kapcsolódó, előírt belső szabályzatok meglétét.
- A pénzügyi-gazdasági ellenőrzések által feltárt hiányosságok megszüntetése, felszámolása érdekében megtett intézkedések végrehajtását utóvizsgálat formájában ellenőrizni kell.

Határidő: folyamatos

Felelős: Tárnok Lászlóné jegyző
Csibor Géza, a Pénzügyi Bizottság elnöke

Békés, 2021. március 23.

Tárnok Lászlóné
jegyző

Pénzügyi ellenjegyző

Tisztelt Polgármester Úr!

1. Az ellenőrzési feladatok teljesítése

A helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 119. § (3)-(4) bekezdései szerint a jegyző köteles gondoskodni a belső ellenőrzés működtetéséről a Pénzügyminisztérium által közzétett módszertani útmutatók és a nemzetközi belső ellenőrzési standardok figyelembevételével.

A helyi önkormányzat belső ellenőrzése keretében gondoskodni kell a felügyelt költségvetési szervek ellenőrzéséről is.

A 370/2011. (XII. 31.) kormányrendelet (a továbbiakban Bkr.) szabályozza az államháztartás egészére kiterjedően a költségvetési szervek belső ellenőrzési rendszerét. A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 140. § (1) bekezdés e) pontja szerint a jegyző hatáskörébe tartozik az önkormányzat által alapított és fenntartott költségvetési szervek pénzügyi-gazdasági ellenőrzése.

A belső ellenőrzés a belső kontrollrendszeren belül, a monitoring rendszer részeként a közpénzügyi ellenőrzés hármasság védelmi vonalából az első védelmi vonalat képviseli a kormányzati ellenőrzés és a külső (ÁSZ) ellenőrzés előtt. Kiemelt feladata tevékenységén keresztül elősegíteni a belső kontrollrendszer minőségének és hatékonyságának javítását, ezáltal biztosítani a szabályszerű közpénz felhasználását és a köztárgyok védelmét.

A 2020. évi belső ellenőrzéseket a Jegyző megbízásából Juhos Józsefné belső ellenőr végezte el.

A belső ellenőr képzettségi szintje és gyakorlata megfelel a jogszabályban előírt képzettségi követelményeknek. A belső ellenőr szerepel a Nemzetgazdasági Minisztérium belső ellenőrzést végző személyek nyilvántartásában az 5114196 regisztrációs számon. A regisztrációval a belső ellenőr eleget tett az Áht. 70. § (4) és (5) bekezdéseiben foglalt kötelezettségnek, valamint a szükséges két évenkénti képzésnek is.

A Bkr. rendelet 49. §-a írja elő az éves ellenőrzési jelentés és összefoglaló elkészítését. A Bkr. 56.§ (8) bekezdésének rendelkezése szerint az Éves Ellenőrzési Jelentést, valamint az Éves Összefoglaló Jelentést legkésőbb a zárszámadási rendelet tervezettel egyidejűleg kell benyújtani a Képviselő-testület elé.

Jelenleg a járványhelyzet miatt a Képviselő-testület ülést nem tart, jogköreit a katasztrófavédelemről szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a polgármester gyakorolja.

A belső ellenőr a 2020. évi belső ellenőrzési munkatervet a Bkr. 29. §-ának megfelelően a munkaerőkapacitás-felmérés és kockázatelemzés alapján állította össze, amelyet Békés Város Önkormányzata Képviselő-testülete 430/2019. (XI. 28.) számú határozatával fogadott el.

A Képviselő Testület által elfogadott ellenőrzési terv szerint a 2020. évben elvégzendő ellenőrzési feladatok az alábbiak voltak:

- 2019. normatív állami hozzájárulás elszámolásának felülvizsgálata önkormányzat és intézményei
- 2019. évi pénzmaradvány felülvizsgálata.

Intézmények felügyeleti ellenőrzése:

- Békési Gyógyászati Központ és Gyógyfürdő 2018. -2019 évekre.
- Intézményfenntartó Társulás 2018-2019 évekre
- Békés Kistérségi Óvoda és Bölcsőde 2018 -2019 évekre
-

Egyéb ellenőrzések.

- Adócsoport céllenőrzése
- Gyermekekétkeztetés céllenőrzése

Az egyéb tevékenység kapacitásigényének egy részét az alábbi feladatok ellátása teszi ki, úgymint:

- éves terv összeállítása kockázatelemzés alapján,
- összefoglaló éves ellenőrzési jelentés elkészítése,
- belső ellenőrzések nyilvántartása,
- intézkedések nyomon követése,
- éves képzési terv készítése,
- ellenőrzési jelentések háttér feladati (pl. megbízólevél készítése, ellenőrzési program összeállítása, jelentéstervezetek egyeztetése, megküldése, iratanyagok irattározása).

A Jegyző, mint a Polgármesteri Hivatal vezetője felelős a belső ellenőr funkcionális (feladatköri és szervezeti) függetlenségének biztosításáért. A Polgármesteri Hivatalban a belső ellenőrzés függetlensége biztosított, mert: szervezeti szempontból: a belső ellenőrzés közvetlenül a Jegyző alárendeltségébe tartozik, feladatköri szempontból: a belső ellenőr az ellenőrzésen kívül más tevékenységben nem vett részt (pl. a szervezet operatív működésében), tevékenységének tervezése során önállóan, az ellenőrzési program végrehajtásában befolyástól mentesen járt el. A módszerek kiválasztását önállóan végezte, az ellenőrzési jelentéseket befolyástól mentesen állította össze. A belső ellenőr nem vett részt olyan tevékenységek ellátásában, amelyek a Polgármesteri Hivatal operatív működésével kapcsolatosak.

Tehát a belső ellenőr szervezeti és funkcionális függetlensége biztosított volt, ellenőrzést akadályozó tényezők nem merültek fel, az ellenőri munkát támogató technikai feltételek rendelkezésre álltak.

Az ellenőrzési tervben megjelölt feladatok maradéktalanul megvalósultak.

A járványhelyzet miatt időbeli átrendezés történt ugyan, de az ellenőrzési tervben beütemezett ellenőrzések megvalósultak.

A belső ellenőrzési jelentések a Belső Ellenőrzési Kézikönyvben előírt tartami és formai követelmények figyelembevételével készültek el. A belső ellenőrzés az ellenőrzési programfegyelmet betartva, jogszabályi hivatkozást is tartalmazó megállapításokat, következtetéseket tett és a vezetés számára is hasznosítható javaslatokat fogalmazott meg.

Az ellenőrzés során tapasztalt eredmények, hiányosságok értékelésre kerültek és a folyamatok hatékonyabb működtetése érdekében az elvégzett ellenőrzésekről készített ellenőrzési

jelentésekben javaslatokat fogalmazott meg, amelyek elsősorban szabályozottság és az operatív területekre vonatkoztak.

A belső ellenőr és a vizsgálat alá vont költségvetési szerv, illetve az adott munkafolyamat felelősei az ellenőrzés során összehangolták munkájukat. Minden dokumentum és program hozzáférést a belső ellenőrzés rendelkezésére bocsátottak, ami hozzájárult a hatékonysághoz.

A vizsgálatokhoz a szükséges anyagot, információt és az elvárható segítséget az ellenőrzés megkapta, a járványhelyzetre tekintettel a legtöbb információt online. Esetenként a vizsgált terület leterheltsége miatt kellett a munkát összehangolni, hogy a vizsgálatok ideje alatt az ellenőrzött területen a munka folyamatosságát ne akadályozza a vizsgálat.

A javaslatokat az ellenőrzött szervek, illetve szervezeti egységek vezetői elfogadták.

2020. évben a belső ellenőrzés által elvégzett vizsgálatoknál sem büntető, sem szabálysértési, sem kártérítési, sem pedig fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja nem merült fel.

Összességében elmondható, hogy az ellenőrzés által tett javaslatok végrehatásával a belső kontrollrendszer szabályszerűsége és eredményessége növelhető, jellemzően a kontrolltevékenységek javításával.

Az összefoglaló éves ellenőrzési jelentés a jogszabályi előírásoknak és a közzétett módszertani útmutató ajánlott előírásainak figyelembevételével készült el.

Békés, 2021. március 23.

Juhos Józsefné
belső ellenőr

Összefoglaló éves ellenőrzési jelentés

Békés Város Önkormányzatának

2020. évi belső ellenőrzéséről

Az elvégzett ellenőrzések megállapításai, tapasztalatai:

1.) Normatív állami hozzájárulás 2019. évi igénybevételének ellenőrzése

A **normatív állami hozzájárulás 2019. évi igénybevételének ellenőrzését** négy városi intézménynél végeztük el. Az ellenőrzés célja az volt, hogy a 2019. évi zárszámadáskor az állammal való elszámolást megfelelő dokumentumokkal alátámasszuk, illetve a 2020. évi költségvetés elkészítését segítsük.

Az állammal történő elszámolás során **-15 037 602 forint** visszafizetési kötelezettsége keletkezett az Önkormányzatnak.

A normatív állami támogatás igénylése és teljesítés utáni visszafizetési kötelezettség alakulását intézményenként az alábbi táblázat mutatja be:

Adatok Ft-ban

Intézmény	Igényelt állami hozzájárulás	Teljesítés után járó állami hozzájárulás	Eltérés +/-
Bölcsődék	105 475 100	99 189 800	-6 285 300
Óvoda	272 055 990	272 623 006	567 016
Szoc. Központ	167 979 460	158 270 832	-9 708 628
Támogatói Szolgáltatás	22 768 800	22 768 800	0
III.3.n Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység támogatása	18 346 284	18 346 284	0
Kedvezményes étkeztetés (Önkormányzat)	131 015 082	131 404 392	389 310
Összesen	717 640 716	702 603 114	-15 037 602
III. A település önkormányzatok szociális feladatainak egyéb támogatása	184 275 000	184 275 000	0
Könyvtári, közművelődési és múzeumi feladatok támogatása	26 742 620	26 742 620	0
Helyi Önkormányzatok működésének támogatása beszámítás és kiegészítés után	339 563 067	339 563 067	0
Mindösszesen	1 268 221 403	1 253 183 801	-15 037 602

2.) A 2019 évi költségvetési maradvány felülvizsgálata

A 2019. évi költségvetési maradvány felülvizsgálatát Önkormányzat és az általa fenntartott minden intézménynél elvégeztük, amelyekről intézményenként jegyzőkönyv készült. A megállapítások a képviselő-testület elé kerülő zárszámadási előterjesztés elkészítésénél

kerültek hasznosításra.

Intézmények	Maradvány (Ft-ban)			
	Maradvány	Kötelezettség el terhelt összeg	Szabad	Jóváhagyott Maradvány
Rendelőintézet	99 905 231	93 616 778	6 288 453	6 288 453
Kecskeméti Gábor Kulturális Központ	15 199 052	8932715	6266337	6266337
Könyvtár	10 700 416	8 950 088	1 750 328	1 750 328
Múzeum	3 355 451	1 947 054	1 408 397	1 408 397
Polgármesteri hivatal	6 363 023	1 751 748	3 051 355	3 051 355
Önkormányzat	2 080 985 120	1 633 274 499	447 710 621	447 710 621
Összesen	2 216 508 293	1 748 472 882	466 475 491	466 475 491
Vállalkozási tevékenység befiz. kötelezettsége	-140 393			
Intézményfenntartó Társulás (Óvoda+Szociális Szolgáltató Központ.)	129 816 480	114 215 933	15 600 547	15 600 547
Összesen	2 346 184 380	1 862 688 815	482 076 038	482 076 038
Vállalkozási tevékenység maradványa	1 419 527			

Intézmények felügyeleti ellenőrzése:

3.) Békési Gyógyászati Központ és Gyógyfürdőnél

Az ellenőrzés célja az volt, hogy

- az intézmény szervezetére és működésére vonatkozó belső szabályzatok megfelelnek-e a jogszabályi előírásoknak, valamint az alapító okiratnak;
- a feladat ellátás szakmai céljaihoz a rendelkezésre álló erőforrásokat hatékonyan használják-e fel;
- az intézmény jóváhagyott létszám- és bérigazgatási mutatói hogyan alakultak. Az ellenőrzés bemutatása:

A Békési Gyógyászati Központ és Gyógyfürdő Békés város és Békési járás összesen 6 településének (Békés, Bélmegyer, Kamut, Köröstarcsa, Mezőberény, Murony, Tarhos). szakorvosi ellátását végzi, működteti a gyógyfürdőt, valamint az alapellátási feladatok közül a védőnői szolgálatot, az iskola- és ifjúság-egészségügyet. Mezőberényben fizio- és mozgásterápiás szakellátást végez.

Szabályzatok ellenőrzése

Az intézmény önálló gazdasági egységgel nem rendelkezik, gazdálkodási feladatait a Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Osztálya látja el egy külön megállapodás alapján. A munkamegosztás és a felelősségvállalás rendjét a Megállapodás tartalmazza.

A belső szabályzatokban a felelősségi köröket meghatározták, a feladatok szétválasztása, megfelelő elosztása megvalósult. A gazdálkodási feladatok egyes folyamatait elkülönítették.

A szabályzatok ellenőrzése során megállapításra került, hogy az ellenőrzés időpontjában több szabályzat is aktualizálásra került, illetve folyamatban volt annak elkészítése, ami már mostanra el is készült.

Az Intézet a Polgármesteri Hivatal által kidolgozott Belső kontrollrendszer szabályzatát alkalmazza, amely 2020.01.01-től hatályos. A szabályzat több pontjában rögzítésre került a „FEUVE” fogalom. Azonban 2016.10.01-től módosult a belső kontrollrendszerrel kapcsolatos központi szabályozás, így többek között a FEUVE fogalma megszűnt. A Bkr-ben bekövetkezett változások nem lettek átvezetve a szabályzaton.

A Gazdálkodási szabályzat mellékletében gazdálkodási jogkört gyakorlókról nem vezetettek nyilvántartást, amelynek tartalmaznia kell a kijelölés/ felhatalmazás kezdetének és végének időpontját, a jogkörgyakorlásra jogosító írásos dokumentum számát.

A könyvelési anyag felülvizsgálata során megállapításra került, hogy a 6 számlaosztályt az intézmény nem használja. Az egyes feladatok működésére vonatkozó gazdálkodási adatokat kormányfunkció szerinti bontásban mutatja ki az intézmény. Az intézmény a 7-es számlaosztályt használja, a kontírozásból ez leolvasható. A 7-es számlaosztályba való könyveléskor szakfeladatot is megad az intézmény.

A számviteli politika keretében hozott döntések kihatnak az eredményre, így e döntéseket mindig számításokkal kell alátámasztani, erre tekintettel szükséges a számviteli politika kiegészítése, pontosítása az intézmény sajátosságainak figyelembevételével.

A selejtezési szabályzat nem tartalmazza a készletek selejtezését, javasolom, hogy erre vonatkozó eljárási renddel egészítsék ki a szabályzatot

Javasolom, hogy a 2020. január 1-től kidolgozott gazdálkodásra vonatkozó belső szabályzatokat a Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Osztály munkatársaival egyeztessék le. Annál is inkább, mivel a könyvelést, a költségvetést, a zárszámadást ők készítik, így a belső szabályzatok végrehajtásában is részt vesznek, valamint a Polgármesteri Hivatal által kidolgozott több belső szabályzat hatálya kiterjed az önkormányzat fenntartása alá tartozó intézményekre is. Miután a munkamegosztási megállapodás alapján az intézmény esetében önkormányzati hivatal látja el a gazdálkodási feladatokat ez esetben, az önkormányzati hivatal által készített szabályzatok tartalma lehet egységes, de az intézménynek önállóan kell rendelkeznie számviteli politikával és számlarenddel.

Az intézménynél kettő pénztár működik: az egyik TB pénztár- az OEP által finanszírozott egészségügyi járó beteg ellátás kiadásait és bevételeit bonyolítja le. A másik Önkormányzati pénztár, a Gyógyfürdő - Uszoda kiadásainak és bevételeinek összességét bonyolítja le.

A pénzkezelési szabályzatban a pénzbeszedőkre (Fürdő, uszoda) vonatkozóan beszédett pénz elszámolásának rendjét a szabályzat részben pontosította, azonban azt, hogy az uszodai bérleteket hogyan kell nyilvántartani, mikor kell azt elszámolni, illetve mikor kell új nyomtatványt igényelni, továbbá a két pénztárgépet mikor és hogyan kell használni, a szabályzatot ezekre tekintettel még tovább kell pontosítani, szükséges a belső kontroll és az ellenőrzési nyomvonal kidolgozása is.

Mivel kettő pénztár működik az Intézménynél, ezért meg kell jelölni pénztáranként is a napi készpénz záró állományát, nemcsak összesen. Figyelni kel arra is, hogy a szabályzatban meghatározott a napi limitet ne haladja meg a napi záró készpénz! Továbbá a vagyonvédelem szempontjából is fontos, hogy csak annyi készpénz legyen a kasszába, ami a működéshez feltétlenül szükséges.

Felhívom a figyelmet arra, hogy a **készletek kezelésére ki kell dolgozni egy belső szabályzatot**, amelyben meg kell határozni ki azt, hogy ki az aki, kezeli a raktári készletet, az analitikus nyilvántartást. Ugyanolyan fontos, hogy a raktár kulcsa csak egy személyhez legyen kapcsolva, aki felelős a készletekért, legyen kinevezve egy helyettes is, akinek a raktár kulcsának átadása ugyanúgy kezelendő, mint a pénztárosoknál, továbbá ki kell jelölni a készlet ellenőrzésével megbízott személyt is, akinek a feladataként elő kell írni a rendszeres ellenőrzést

Az intézmény **az uszoda** részére különböző típusú, összegű **bérleteket** gyártat, amelyet a szigorú számadású nyilvántartásba bevezetik. A nyilvántartásból jól látható, hogy mikor mennyi bérletet adnak ki felhasználásra, azt az uszoda átvevője aláírásával igazolta. Ez a gyakorlat teljesen szabályszerű, azonban az elszámoltatás, vagyis hogy mikor mennyi bérletet adtak el, annak nyomon követése már nem történt meg, semmikor.

Javasolom **bérlet értékesítésével** kapcsolatos **eljárási szabályokat dolgozzák ki**, illetve a belső kontroll nyomvonalat is ki kell dolgozni, ahol a felelősséget is meg kell határozni. Továbbá egy olyan analitikus nyilvántartás vezetését is javasolom, ahol pontosan lehet látni, melyik sorszámú bérletet, mikor adtak el. Ez esetben a napi pénztárgép bevételeibe is nyomon követhető a befolyt bevétel. Az uszodában vezetnek erről analitikus nyilvántartást, szeptember hónaptól kérik majd az uszoda dolgozókat, hogy a rendelőintézet pénztárosa is hozzá férhessen, hogy ő is leellenőrizhesse.

A gazdálkodással kapcsolatos feladatot végző munkatársak munkaköri leírásai megtalálhatók a személyi anyagoknál, azok megfelelően részletezettek, az elvégzendő feladatot tartalmazzák. A költségvetési gazdálkodással kapcsolatos feladatokat ellátó munkatársak a munkakörök betöltéséhez szükséges képesítési előírásoknak megfelelnek.

Az ellenőrzéskor már elkészítettek egy számítógépes nyilvántartást, amit annyiban kell pontosítani, hogy tételesen fel kell sorolni a kiadott sorszámú bérleteket, és a sorszám mellé kell beírni az eladás dátumát, összegét.

Az intézmény évente elkészítette az államháztartási törvényben előírt költségvetését, összhangban az önkormányzat költségvetési rendeletével.

Önkormányzati támogatás mérlege

Év	Tervezett összeg	Tényleges összeg	Eltérés +/-
2018. év	63 109 553	62 677 180	432 373
2019. év	66 300 987	65 630 283	670 704

A NEAK támogatás mérlege az alábbiak szerint alakult a vizsgált két évben:

adatok Ft-ban

Év	Tervezett összeg (eredeti összeg)	Teljesítés alapján járó összeg	Eltérés+ / -
2018. év	431 455 000	458 676 400	27 221 400
2019. év	448 987 390	493 393 200	44 405 810

A Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelői támogatás mértéke az eredeti tervezett összeghez képest 2018 évben 27 221 400 forinttal, 2019 évben 44 405 810 forinttal növekedett.

Az intézmény fő tevékenysége a járóbeteg-szakellátás, melynek keretében 20 szakrendelés és 4 gondozóintézet, valamint alapellátásként 7 területi védőnői körzet, 3 iskolavédőnői és 2 iskolaorvosi ellátás működik.

Teljesítés szerint 2018 évben a teljes munkaidőre átszámított létszám 103 fő volt a 2018 évi beszámoló szerint, ami azt mutatja, hogy 5 álláshely betöltetlen

A 2019. évben a ténylegesen foglalkoztatott létszám, 100 fő volt az engedélyezett 108 fővel szemben. Ez a létszám adta megegyezik az Államkincstár felé beadott 2019. évi költségvetési beszámolóban közölt adattal.

Az intézmény által használt **ingatlanok** önkormányzati tulajdonban vannak, ugyanakkor az intézmény könyveiben kerültek kimutatásra, az értékcsökkenést is itt számolják el, azonban a pályázatok útján megvalósult felújítások, értéknövelő beruházások az önkormányzatnál vannak elszámolva, azok értékcsökkenését is ott számolják el. A megépített gyermekmedence az intézménynél van nyilvántartva, az értékcsökkenést is itt számolják el. Ezt a rendezetlen viszonyt mielőbb tisztázni szükséges.

Az önkormányzatnak szabályoznia kell a saját intézményei rendelkezésére bocsátott önkormányzati vagyont érintő kérdéseket, melyek alapján az intézmények használatában lévő vagyon, mint államháztartáson belül vagyonkezelésbe adott eszköz kerülhet nyilvántartásba az önkormányzatnál. A vagyonkezelő és a használó személye akkor válhat el egymástól, ha azt az önkormányzat, mint tulajdonos ilyen módon szabályozta, azaz a vagyonkezelési szerződésben, vagyonrendeletében lehetővé tette a használati jog létesítését.

Az intézmény 2018 évben 1 795 276 forintot fordított informatikai és egyéb eszköz vásárlására egyéb tárgyi eszköz vásárlására pedig 10 817 600 forintot költöttek, eszköz beszerzések 2019 évben: (4 736 000 forint) a járó beteg szakrendelések eszközállományát növelte.

A bizonylati rend és okmányfegyelem betartását pénztári bizonylatok szűrópróba szerű vizsgálatával ellenőriztem.

Az intézmény bizonylati fegyelmeének ellenőrzése során megállapítottam, hogy a vizsgált időszakban érvényesült az Áhsz 51. §-ának előírása, amely szerint a pénzforgalmat érintő gazdasági műveletek események bizonylatainak adatait késedelem nélkül, készpénzforgalom esetén a pénzmozgással egyidejűleg, míg a bankszámlaforgalom esetén a hitelintézeti értesítés megérkezésekor a könyvekben rögzíteni kell.

Az egyéb gazdasági műveletek bizonylatainak az adatait, illetve az analitikus nyilvántartásokból készített összesítő bizonylatok adatait – a gazdasági esemény megtörténte után – legkésőbb a tárgy negyedévet követő hó 15. napjáig rögzítették a könyvviteli nyilvántartásokban.

A Munka és Védőruha juttatásának rendjét a munkáltatónak részletes belső szabályzatban kell meghatározni, ebben a szabályzatban érdemes szabályozni a védőszemüvegre vonatkozó szabályokat is. Abban kell szabályozni többek között a kihordási időt is, a védőszemüveg esetében a maximált térítési összeget, és azt, hogy milyen időközönként lehet azt igényelni. Itt kell szabályozni a nyilvántartási rendjét is. Javasolom a védő-munkaruhákról személyes karton vezetését, amelyre fel kell tüntetni, mikor milyen munka- vagy védőruhát, illetve védőszemüveget kapott az alkalmazott, s annak mikor jár le a szabályzatban meghatározott kihordási ideje.

Az intézmény tevékenységében rejlő kockázatokat fel kell mérni, és meg kell határozni az egyes kockázatokkal kapcsolatos szükséges intézkedéseket, azok teljesítésének folyamatos nyomon követésének módját.

Fontos kidolgozni a folyamatba épített előzetes, utólagos vezetői ellenőrzés szabályzatában a szakfeladatokra, gazdálkodási tevékenységekre vonatkozó vezetői ellenőrzés részletes nyomvonalát. Meg kell határozni az ellenőrzésért felelős személyeket. Javasolja az ellenőrzés egy ellenőrzési napló bevezetését, ami a folyamat ellenőrzésének megtörténtét igazolja, valamint mutatja a vezetői intézkedést is.

Ki kell dolgozni a szabálytalanságok kezelésének szabályzatát, a kockázatkezelés rendjét.

A vizsgált időszakban az intézmény költségvetése a működőképességet biztosította, 2018. évben a NEAK finanszírozás összege kis mértékben emelkedett, ami annak következménye, hogy emelkedett a betegek ellátásának létszáma, így a bevétel is nőtt, azonban a járó beteg szakellátás területén a kiadásokat NEAK támogatás nem fedezte, ezt az intézmény, előző évi pénzmaradvány terhére finanszírozta. Az alapellátás az ellátottak létszáma alapján kapja a finanszírozást.

A Gyógyászati Központ és Gyógyfürdőnél végzett ellenőrzés során súlyos büntetőjogi következményekkel járó szabálytalanságot nem találtam. Az intézmény a rendelkezésére álló pénzügyi eszközökből takarékos szemlélettel gazdálkodik.

4.) A Békési Kistérségi Óvoda és Bölcsőde

Az ellenőrzés célja annak megállapítása volt, hogy

- az intézmény szervezetére és működésére vonatkozó belső szabályzatok megfelelnek-e a jogszabályi előírásoknak, valamint az alapító okiratnak;

- a gazdálkodás törvényességét, szabályszerűségét biztosították-e a tervezés, a költségvetés végrehajtása, a vagyongazdálkodás során, a közbeszerzési eljárásokat szabályszerűen végezték-e?
- a számviteli nyilvántartások helyessége, a pénz-és értékezelés rendje, a bizonylati rend és okmányfegyelem, az önkormányzati vagyon nyilvántartása, számbavétele megfelel-e az elvárásoknak?
- a feladatellátás szakmai céljaihoz a rendelkezésre álló erőforrásokat hatékonyan használják-e fel;
- az intézmény jóváhagyott létszám- és bér gazdálkodási mutatói hogyan alakultak.
- a gazdálkodás szabályszerűségét biztosító belső kontrollok lehetővé tették-e a szabálytalanságok, hiányosságok, gazdaságtalan megoldások időben történt feltárását, megelőzését? (belső kontrollok, működésének és hatékonyságának elemzése)

A Békés Város és Tarhos Község Óvodái a Békési Kistérségi Intézményfenntartó Társulás által alapított és felügyelt, önálló gazdasági szervezettel rendelkező költségvetési szerv. Alaptevékenysége bölcsődei és óvodai nevelés, ellátás és sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése, gyermekétkeztetés. Az intézmény fenntartója a Békési Kistérségi Intézményfenntartó Társulás.

A Békési Kistérségi Óvoda és Bölcsőde Alapító okirata szerint, a férőhelyek száma összesen **644 fő**, ebből óvodai férőhely 500 fő, **bölcsődei férőhely: 144 fő**

A férőhelyek számát Tagóvodánként az alábbi táblázat mutatja:

Sorszám	M e g n e v e z é s	Felvehető létszám (fő)
1	Baky utcai Tagóvoda	150
2	Újvárosi Tagóvoda	50
3	Bóbita Tagóvoda	125
4	Hunyadi Tagóvoda	40
5	Korona Tagóvoda	50
6	Teleky Tagóvoda	60
7	Tarhosi Tagóvoda	25
8	Földvár Bölcsőde	96
9	Gólyafészek Bölcsőde	48

A Békési Kistérségi Óvoda és Bölcsőde 2018-2019 évben 7 tagóvodával működött. Az egy csoportra jutó gyermeklétszám 2018 évben 20,5 fő, 2019. évben 20,9 volt. A sajátos nevelési igényű gyermekek száma 2018. évben 22 fő 2019. évben 19 főre változott a vizsgált időszakban.

A városban két Bölcsőde működik 96 és 48, összesen 144 férőhellyel. A Bölcsőde létszáma a 2018 évben 124 fő, 2019 évben 89 fő volt, a kihasználtsága a vizsgált években, 86 % és 61 %-os volt, Az ellenőrzés időpontjában, azaz 2020. április 30-ig a létszám összesen 123 fő volt, s a kihasználtság 85 %.

Szabályzatok felülvizsgálata

Az intézmény a Számviteli törvény 14. § (4) és (5) bekezdéseiben, illetve az Áhsz. 50. § (1) és (7) bekezdésében előírt belső szabályzatokat elkészítette.

A felülvizsgált 2019.01.01-től hatályos **Számviteli Politikában** rögzítésre került az általános költségek tevékenységekre történő felosztásának módja, a felosztáshoz alkalmazott mutatók, vetítési alapok. Az Áhsz. 46. § (3) bekezdése szerint a 6-7 számlaosztály vezetői információs igények kielégítésére, ezen belül elsősorban a szervezeti egységek elszámoltatására, a költséggazdálkodás, az önköltségszámítás sajátos rendszerének kialakítására használható.

A szabályzatban rögzítésre került, hogy az Intézmény nem alkalmazza a 6 Általános költségek számlaosztályt, ugyanakkor a szakfeladatokra elszámolt költségekről és eredményzempléletű bevételekről a 7-es számlaosztályt használják.

A 2018.01.01-től hatályba léptetett **Belső kontrollrendszer** szabályzat több pontjában rögzítésre került a „FEUVE” fogalom. Azonban 2016.10.01-től módosult a belső kontrollrendszerrel kapcsolatos központi szabályozás, így többek között a FEUVE fogalma megszűnt. A Bkr-ben bekövetkezett változások nem lettek átvezetve a szabályzaton.

A 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről 2020. január 01-től több ponton megváltozott, új vagy módosult feladatok kerültek a rendszerbe.

Felhívom az Intézmény vezetőjének figyelmét, hogy az új jogszabálynak megfelelően dolgozza át a belső kontrollrendszer belső szabályzatát.

Az Intézmény működésének, folyó feladatának részletes szabályait a **Házirend** tartalmazza. A módosított Házirendet az intézmény óvodai nevelőtestülete 2019. augusztus 28-án, illetve a bölcsődei kisgyermek nevelő testülete 2019. augusztus 27-én, valamint az intézmény szülői szervezete 2019. augusztus 29-én megtartott értekezletén elfogadta.

A belső pénzügyi-gazdálkodási szabályzatok megfelelnek a jogszabályi előírásoknak, összhangban vannak az intézmény gazdálkodási jogkörével és az egyéb dokumentumokkal, az intézmény igyekszik a szabályzatokat folyamatosan aktualizálni.

A gazdasági iroda dolgozói megfelelő részletességű munkaköri leírással rendelkeznek. A gazdálkodási feladatok szakszerű és szervezett ellátása biztosított.

A pénztárosi felelősségi nyilatkozat a pénztárosi feladat, valamint pénzkezeléssel megbízott dolgozók munkaköri leírása mellékletében megtalálható.

Miután jutalom és egyéb béren kívüli juttatás is kifizetésre került mindkét évben az egyenlő bánásmód elvének érvényesítése szempontjából **javasolom kidolgozni a béren kívüli juttatások, jutalmazás belső szabályzatát**. Ezen belül meg lehet határozni, hogy kik milyen juttatásokat kaphatnak, vagy milyen juttatások közül választhatnak, és milyen összegben. Az egyes meghatározott juttatásoknál például az a szabály, hogy minden munkavállalónak azonos összeget kell biztosítani, vagy pedig juttatási csoportonként kell egyforma összeget adni, és szabályzatban kell rögzíteni, hogy mennyi a juttatás, illetve ha nem mindenkinek egyforma, akkor milyen feltételek alapján kerülnek megállapításra a juttatásként adható összegek pl. a jutalom.

A gazdálkodási tevékenység ellenőrzése

Az Intézmény vezetője a jogszabályi előírásoknak megfelelően minden évben elkészítette a költségvetés tervezetét. A tervezés során figyelembe vették az időszakban várható személyi változásokat, a működtetési, üzemeltetési feladatokhoz kapcsolódó költségek várható alakulását, illetve a szükséges beruházási, felújítási feladatokat.

A Békési Kistérségi Óvoda a Tarhosi Tagintézmény gazdálkodásáról minden év zárása után a kimutatás készül a támogatás felhasználásáról. Az elszámolást minden évben megküldik a Tarhosi Önkormányzatnak.

A 2018 évi bevételi előirányzat 103,05%-kal magasabb összegben teljesült, a normatív támogatás és fenntartói támogatás emelkedésének köszönhetően nőtt a bevétel, így az intézmény megnövekedett költségeit biztosította.

Az intézmény 2019 évi kiadásai esetében az eredeti előirányzatot 104 %-kal meghaladta, ami elsősorban a személyi juttatások növekedése, valamint a dologi kiadások emelkedésének következménye. Ugyanakkor a módosított előirányzattól elmaradt a végleges összeg. A dologi kiadáson belül kiemelkedően emelkedett a vásárolt ételmezés összege az eredeti tervezéshez képest, ami azzal indokolható, hogy az intézmény a vásárolt ételmezési számlákat a számlában meghatározott fizetési határidő (2020. február) előtt teljesítette, így a kötelezettség, és a maradvány összege kevesebb volt.

A költségvetés tervezése kapcsán törekedni kell arra, hogy az eredeti előirányzatot -, illetve a módosított előirányzatot ne haladja meg a véglegesen teljesült összeg.

Az intézményeknek a 2019. évben is a magasabb összegű fenntartói támogatás biztosította a megemelkedett kiadásokat.

A személyi jellegű kiadásokon belül, 2018. évben 12 770 062 forintot, 2019 évben 17 220 675 forint összeget fordítottak jutalomra, jubileumi jutalomra és béren kívüli juttatásokra, ebből jubileumi jutalomra 5 759 810 forintot, normatív jutalomra 300 752 forintot fizettek ki. A munkabéreken felül a 2018. évben 6 709 500 forintot Erzsébet utalvány formájában adtak a dolgozóknak, a 2019 évben 8 745 000 forintot normatív jutalom címén, 8 475 675 forintot jubileumi jutalomra fizettek ki. A béren kívüli juttatásra 2019 évben nem került sor, a jogszabály változása miatt. Bérkompenzáció címén 2018 évben 5 827 311 forintot, 2019 évben 5 199 717 forintot számoltak el. A jutalom kifizetése a fenntartó írásos jóváhagyásával valósult meg

A gáz-, áram- és vízfelhasználás mutatóinak alakulása az utóbbi két évben:

Megnevezés	2018. év	2019. év	Változás %-a a 2018. évhez viszonyítva
Gáz (m ³)	53 379	61 954	+16,06
Áram (kW)	69 607	49 909	-29,3
Víz (m ³)	3 242	3 608	+11,28
Szennyvíz (m ³)	3 242	3 608	+11,28

A fenntartó önkormányzat pályázati forrásból folyamatosan végzi az intézmények energetikai korszerűsítését (hőszigetelés, kazáncsere, napelemek), aminek a hatása a következő években várható.

Az intézmény engedélyezett létszáma a 2018. év elején 129 fő volt, azonban ténylegesen 130 fő teljes munkaidős, és részmunkaidős foglalkoztatott nem volt, 2019. évben a tervezet és jóváhagyott 130 fő helyett összesen 129 fő főfoglalkozású alkalmazottat foglalkoztattak.

Betöltetlen állások: 1 fő logopédusi állás üres, amelyet vállalkozói szerződéssel töltenek be. 2016. szeptember 1-jétől pedig 2 pedagógusi álláshely ideiglenes csoportbezárás miatt szünetel, azonban 2018-ban 3 fő, 2019-ben pedig 2 fő közfoglalkoztatottat alkalmaztak. A tényleges foglalkoztatotti létszám biztosította az intézmény szakmai feladatainak ellátását.

Az intézmény által használt **ingatlanok** önkormányzati tulajdonban vannak, ugyanakkor az intézmény könyveiben kerültek kimutatásra, az értékcsökkenést is itt számolják el, azonban a pályázatok útján megvalósult felújítások, érték növelő beruházások az önkormányzatnál vannak elszámolva, azok értékcsökkenését is ott számolják el. Ezt a rendezetlen viszonyt mielőbb rendezni szükséges.

Az Áhsz. 10. § (2) bekezdése alapján az éves költségvetési beszámoló mérlegében a költségvetési szerv a saját tulajdonában álló, pénzügyi lízing keretében átvett és vagyonkezelésbe kapott nemzeti vagyona tartozó befektetett eszközöket, forgóeszközöket, valamint a beruházások és felújítások értékét mutathatja ki. **Az önkormányzatnak szabályoznia kell a saját intézményei rendelkezésére bocsátott önkormányzati vagyont érintő kérdéseket, melyek alapján az intézmények használatában lévő vagyon, mint államháztartáson belül vagyonkezelésbe adott eszköz kerülhet nyilvántartásba az önkormányzatnál.** A vagyonkezelő és a használó személye akkor válhat el egymástól, ha azt az önkormányzat, mint tulajdonos ilyen módon szabályozta, azaz a vagyonkezelési szerződésben, vagyonrendeletében lehetővé tette a használati jog létesítését.

Ellenőrzés, szűrőpróbaszerűen a selejtezés szabályszerűségét vizsgálta, s megállapításra került, hogy a selejtezés szabályszerűen történt. A selejtezett eszközökről egy lista készült, majd minden eszköz egyedi nyilvántartásához csatolták a selejtezési javaslatot, a megsemmisítési jegyzőkönyvet, vagy a hulladékelszállításról az átvételi bizonylatot.

A számviteli nyilvántartások helyessége

A korábbi években a főkönyvi könyvelés a CT-EcoSTAT nevű programmal történt, de 2019 évtől már az ASP rendszer alkalmazásával végzik a könyvelést.

A beszámoló készítés számítógépes támogatottsága megoldott a központilag biztosított K11 programmal.

A főkönyvi könyveléshez kapcsolódó analitikus nyilvántartás rendszerét megfelelően alakították ki. Az analitikus nyilvántartások adatai a főkönyvi könyvelés adataival egyezők, a rendszeres egyeztetés megtörténik.

Bizonyos egyezőségeket a számítógép is automatikusan ellenőriz (például a vegyes naplók, előirányzat naplók T és K oldal egyezősége).

A követhetőség és áttekinthetőség érdekében információigényeik szerint megbontásokat alkalmaznak (például a pályázatokkal kapcsolatban főkönyvi szám alábontás), a főkönyvi számokat rendeltetésszerűen használják.

Tarhos településének könyvelése külön bontásban történik a pénzügyi elszámolás érdekében, valamint készül egy összesítés is a beszámoló készítéshez.

Az intézmény a leltározási kötelezettségnek eleget tett. 2019. december 31-i fordulónappal az intézmény egész vagyonára kiterjedően teljes körű leltározást hajtottak végre. A leltár mennyiségben való egyeztetése a főkönyvi nyilvántartással megtörtént.

Az ellenőrzés megállapította, hogy az eszközök egyedi azonosítóval nincsenek ellátva, ezért az **ellenőrzés azt javasolja, hogy a kis és nagy értékű eszközökön egyaránt az egyedi leltárazonosító számot rögzítsék fel, olyan módon, hogy azt nehezen lehessen eltávolítani, továbbá a könyvelésben az egyedi tárgyi eszköz kartonon megjelölt nyilvántartási szám beazonosítható legyen az eszközön megjelölt azonosítóval (gyári szám, stb.).**

Az Intézmény 2019 évben selejtezett eszközöket, a selejtezett eszközökről állománycsökkenési bizonylatot állítottak ki. A veszélyes hulladéknak számító eszközök elszállításáról a bizonylat megtalálható. A még használható eszközök értékesítéséről (dolgozóknak) számlát állítottak ki.

Az intézmény szervezetén belül mindkét Bölcsődében főzőkonyhát működtet, a konyha rendelkezik az étkeztetési feladatok ellátásához szükséges hatósági engedélyekkel (működési engedély).

Az étkeztetést az arra jogosult étkezők számára a jogszabályokban előírt kedvezményeket, mentességeket biztosítják. A jogosult igazoló bizonylatokat, Gyvt.21/B. § (1) bekezdés a) pontja szerinti szülői nyilatkozatokat az intézmény elévülésén belül megőrzi.

Az intézmény rendelkezik egészségügyi szakértő által készített HACCP kézikönyvvel, azt rendszeresen felülvizsgálják, s a változásoknak megfelelően aktualizálják.

A konyha tevékenységét az élelmezésvezető hangolja össze, biztosítja és koordinálja az élelmiszerek, alapanyagok beszerzését, rendelkezésre állását, az élelmezéssel kapcsolatos nyilvántartások vezetését. A térítési díjak beszedését, illetve a pénzügyi intézetbe történő befizetését az intézmény munkatársa végzi. Az élelmezésvezető végzettsége megfelel a EMMI rendelet 16. § (3) bekezdésében foglalt feltételeknek, rendelkezik élelmezésvezetői szakképesítéssel.

Az élelmezési nyersanyagok beszerzését szerződések, illetve közvetlen vásárlások útján biztosították. A beszállítókkal kötött szerződéseket évente szükséges felülvizsgálni, miután évek óta nem változtak a beszállítók, javasolom versenyeztetés érdekében árajánlatokat kérjenek be másoktól is, s a szerződések alkalmával a vonatkozó államháztartási szabályokat be kell tartani, az piaci ár alkalmazása (három árajánlat közül a kedvezőbb ajánlattevő) vonatkozásában. **Beszerzések esetén a szállító(k), szolgáltató(k) kiválasztásához, a szerződések számától függetlenül, a piaci árnak való megfelelés bizonyításához legalább három, azonos tárgyú, összehasonlítható, összegében egyértelmű, a szerződés tárgya szerinti tevékenységi területen tapasztalattal rendelkező szolgáltatótól írásos (e-mailben, faxon, vagy postai úton) ajánlatot kell bekérni, a közbeszerzési értékhatárok alatti beszerzések megvalósításával és ellenőrzésével kapcsolatos szabályokról szóló 459/2016 (XII. 23.) Korm. rendelet alapján.**

A piaci ár igazolása a közbeszerzési eljárás, vagy közbeszerzési kötelezettség hiányában, illetve a közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzések esetében több lehetséges szállítótól történő ajánlatkérés keretében beérkezett ajánlatokkal. A piaci ár igazolásának kötelezettsége alól a 459/2016. (XII. 23.) Korm. rendelet személyi hatálya alá tartozó ajánlatkérők, illetőleg ezen Korm. rendelet 3. §-ában kivételként felsorolt beszerzéseik esetében sem lehet eltekinteni.

Az étkeztetéssel kapcsolatos nyilvántartásokat **QB-Élelem** program biztosítja, **az élelmezési rendszer megfelel a 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendeletben megfogalmazott, közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásoknak.**

Az ellenőrzési időszakban készült élelmiszer leltár felülvizsgálata során megállapításra került, hogy a felvett készlet leltár és a főkönyvi könyvelésben, beszámolóban kimutatott készlet értéke között eltérés van 2018 évben **355 911 Ft**, míg a **2019. évben mindössze 106 Ft**.

Azzal, hogy a könyvekben nem a valós leltár szerinti készlet került kimutatásra, megsértették a számvitelről szóló 2000 évi C törvény 15. § (3) bekezdését, miszerint a könyvekben rögzített és a beszámolóban szereplő tételeknek a valóságban is megtalálhatónak, bizonyíthatónak, kívülállók által is megállapíthatónak kell lenniük. Az értékelésük meg kell, hogy feleljen a törvényben előírt értékelési elveknek és az azokhoz kapcsolódó értékelési eljárásoknak.

A 2018. évi készlet eltérés a könyvelési hibák (részben könyvelői program hiba miatt, részben helytelen könyvelés) következménye, a hiba feltárása után a könyvelésben 2019. december 31-én korrigálásra került.

A feltárt hiba összege (355 911 Ft) nem haladja meg a számviteli politikában meghatározott jelentős hiba szerinti összeget a mérleg főösszeg 2 %-át, ezért a mérleg módosítása nem szükséges.

Fontosnak tartom az év végi készlet tételes ellenőrzését, de év közben is szükséges időnként a készletről a valóságban meggyőződni. Az ellenőrzésekről készült feljegyzést az ellenőrzést végző személynek alá kell írni. **A költségvetési beszámolóba, mérlegbe csak a valóságban tényleges megszámlált készletek szerepelhetnek!**

Sajnálatosan a belső kontroll a készlet vonatkozásában nem működött, ezért a hiba csak évek eltelte után vált ismerté.

A bizonylati rend és okmányfegyelem betartását a banki és pénztári bizonylatok szűrőpróbaszerű vizsgálatával ellenőriztem. Megállapítható, hogy a gazdasági műveletekről, eseményekről alakilag és tartalmilag meg-felelő bizonylatokat állítanak ki. A gazdasági műveleteket a bizonylatok alapján a könyvviteli nyilvántartásokban szabályszerűen rögzítik.

A bizonylatok ellenőrzése során megállapításra került, hogy a szakmai teljesítési igazolásként a munkahelyi vezető aláírásával igazolta ugyan a beszerzés valóságát, annak a felhasználása is megjelölésre került.

A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek alapján a költségvetési szerv érvényesíti a feladatai ellátására szolgáló előirányzatokkal,

létszámmal és a vagyonnal való szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás követelményeit.

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 69. §-a szerint a költségvetési szerv belső kontrollrendszeréért a költségvetési szerv vezetője felelős, aki köteles megfelelő kontrollkörnyezetet, kockázatkezelési rendszert, kontrolltevékenységeket, információs és kommunikációs rendszert és monitoring-rendszert kialakítani és működtetni.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet 6. § alapján a költségvetési szerv vezetője köteles olyan kontrollkörnyezetet kialakítani, amelyben

- világos a szervezeti struktúra, a folyamatok átláthatóak,
- egyértelműek a felelősségi, hatásköri viszonyok és feladatok,
- meghatározottak, ismertek és elfogadottak az etikai elvárások a szervezet minden szintjén,
- átlátható a humánerőforrás-kezelés,
- biztosított a szervezeti célok és értékek irányában való elkötelezettség fejlesztése és elősegítése

A költségvetési szerv vezetője köteles olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat kialakítani és működtetni a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források átlátható, szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.

Az intézménynél a belső kontrollrendszerhez kapcsolódó szabályzatot elkészítették, amely 2018. 01.01-től hatályos: A 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről 2020. január 01-től több ponton megváltozott, új vagy módosult feladatok kerültek a rendszerbe.

A szabályzat részei:

- Kontrollkörnyezet (ellenőrzési nyomvonal)
- Kockázatkezelés
- Kontrolltevékenység
- Információ és kommunikáció
- Monitoring

Az intézménynél büntető eljárását eredményező szabálysértés nem történt.

5.) Az Intézményfenntartó Társulás pénzügyi- és rendszerellenőrzése a 2018-2019 évekre vonatkozóan

Az ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy

- A Társulás létrehozása, működésének szabályozása megfelel-e a Társulási törvényben és egyéb jogszabályokban foglaltaknak;
- a társulási megállapodásokban rögzített működési és egyéb költségek megosztásának, a kötelezettségek teljesítésének, a jogok gyakorlásának rendje megfelel-e a megállapodásban, illetve a jogszabályokban foglaltaknak.

Békés Város Önkormányzata és Tarhos Község Önkormányzata létrehozta 2013. július 1-i hatállyal a Békési Kistérségi Intézményfenntartó Társulást, amelynek jogállása jogi személyiségű társulás.

A társulás által ellátott feladatok:

- a.) óvodai nevelés- oktatás közös fenntartású intézmény útján
- b.) szociális ellátások intézmény közös fenntartás útján

A társulási megállapodásban meghatározták az ellátandó feladatokat, a Társulási Tanács működési rendjét, a pénzügyi hozzájárulás mértékét és teljesítésének módját, a pénzügyi hozzájárulás nem teljesítése esetére irányadó eljárást. A megállapodás tartalmazza társulás vagyoni helyzetét, az intézmények feletti hatáskörök gyakorlására kijelölte a Társulási Tanács elnökét. Tartalmazza továbbá a megállapodás a társulás általános rendjétől eltérő, nem minden tag részére történő feladatellátás módját.

A megállapodásban rögzítésre került, hogy a Társulás működéséről évente egy alkalommal beszámol a tagtelepülések képviselő testületeinek. Az Óvoda és a Szociális Szolgáltató Központ is, a működésükről beszámolnak a települések képviselő testületeinek.

A megállapodásban meghatározásra került a társulás működésének ellenőrzési rendje, valamint a társulásból való kiválás és kizárás feltételei.

Szabályzatok vizsgálata

Az SZMSZ-ben rögzítésre került, hogy a társulás munkaszervezeti, gazdálkodási feladatait a Békési Polgármesteri Hivatal munkatársai látják el, a gazdálkodási kiadásait a lakosságszám arányos tagdíjbefizetésével finanszírozzák. Az SZMSZ-ben megfogalmazásra került továbbá, a pénzügyi hozzájárulás nem teljesítés esetére vonatkozó eljárást is.

Az SZMSZ-t szükséges módosítani, mivel a Szociális Szolgáltató Központ is csatlakozott a Társuláshoz, s a kormányzati funkció szerinti feladatként nem szerepel az SZMSZ-be, valamint az érvényben lévő SZMSZ-t szükséges a jogszabálynak megfelelően, a költségvetési szerv szervezeti ábráján megjeleníteni azon ügyköröket, amelyek során a szervezeti egységek vezetői a költségvetési szerv képviselőjeként járhatnak el.

Békés Város Önkormányzata gazdálkodásaira vonatkozó belső szabályzatainak hatálya kiterjed az Önkormányzati Intézményekre, így az Intézményfenntartó Társulásra is.

A Polgármesteri Hivatal dolgozói munkájukat a jogszabályokban foglalt követelmények, a stratégiai célok teljesítése érdekében a vezetés által kiadott belső szabályzatok alapján végzik. Az egyénre szabott feladatokat a munkaköri leírások, valamint az Ügyrendben foglalt írásbeli megbízások tartalmazzák.

A társulás által fenntartott Intézmények külön-külön SZMSZ-szel, házirenddel, gazdálkodással kapcsolatos belső szabályzattal rendelkeznek, amelyek az érvényben lévő jogszabályoknak megfelelnek.

A Szervezeti és Működési Szabályzatok az alapító okirattal harmonizálva, a költségvetési szervekre általánosan meghatározott jogszabályi követelményeknek megfelelően kerültek megállapításra.

Az **ellenőrzési nyomvonal** szabályzata a Polgármesteri Hivatal Belső szabályzatai között megtalálható, amelynek aktualizálása megtörtént. Az ellenőrzési nyomvonal a Hivatal működési folyamatainak táblázatba foglalt leírása, amely tartalmazza különösen a felelősségi és információs szinteket és kapcsolatokat, irányítási és ellenőrzési folyamatokat, lehetővé téve azok nyomon követését és utólagos ellenőrzését.

A beszámoló időszakáról elmondható, hogy a tervezés, a kötelezettségek vállalása és a kifizetések rendje szabályozott formában megtörtént. A Társulási Tanács az éves költségvetéseket és annak teljesítéséről készült beszámolókat minden évben megtárgyalás után elfogadott.

A Békési Kistérségi Intézményfenntartó Társulás Számviteli Politikája meghatározza az intézményre vonatkozó gazdálkodás jellemzőit, valamint azt is megjelöli, hogy a helyi Önkormányzat szabályzataiban foglaltaktól eltérő szabályokat nem állapít meg.

A belső gazdálkodási szabályzatok a vizsgált időszakra vonatkozóan megfelelnek az érvényes jogszabályoknak. A szervezeti- és személyi változások miatt azonban folyamatosan szükséges aktualizálni a szabályzatokat. (Pl.:- Kötelezettségvállalás, utalványozás, ellenjegyzés, érvényesítés rendjének szabályzata).

A Társulás által fenntartott Intézmények külön gazdálkodással kapcsolatos belső szabályzattal rendelkeznek, amelyek az érvényben lévő jogszabályoknak megfelelnek ugyan, **azonban a belső szabályzatok csak részben tartalmazzák sajátos - a társulás működésével kapcsolatos - szabályozást. Pl. a hozzájárulások elszámolására vonatkozó rendet, a térítési díjakra vonatkozó megállapításának rendjére nem térnek ki a szabályzatok. Továbbá szükséges az eszközök átadására, használatára vonatkozó eljárási rendet) a belső szabályzatban rögzíteni (milyen belső bizonylatot kell kiállítani, s kinek kell a könyveiben kimutatni, figyelemmel az önkormányzatra, államháztartási törvények előírásaira.**

A gazdálkodási tevékenység ellenőrzése

A Társulás munkaszervezettel nem rendelkezik, tulajdonképpen forrástovábbító szerepet tölt be. Az alapvető gazdálkodást az intézmények végzik.

a.) A Társulási megállapodás szerint az **egyik ellátott feladat**: Az óvodai nevelés-oktatás közös fenntartású intézmény útján.

Az intézmény által használt ingatlanok önkormányzati tulajdonban vannak, ugyanakkor az intézmény könyveiben kerültek kimutatásra, az értékcsökkenést is itt számolják el, azonban a pályázatok útján megvalósult felújítások, értéknövelő beruházások az önkormányzatnál vannak elszámolva, azok értékcsökkenését is ott számolják el.

Az Áhsz. 10. § (2) bekezdése alapján az éves költségvetési beszámoló mérlegében a költségvetési szerv a saját tulajdonában álló, pénzügyi lízing keretében átvett és vagyionkezelésbe kapott nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközöket, forgóeszközöket, valamint a beruházások és felújítások értékét mutathatja ki.

Ezt a rendezetlen viszonyt mielőbb rendezni szükséges.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 110 § (3) bekezdése kimondja, hogy amennyiben a törvény másképp nem rendelkezik, a helyi

önkormányzat társulásba bevitt vagyonát a társuló helyi önkormányzat vagyonaként kell nyilvántartani, **a vagyonnövekmény a társult helyi önkormányzatok közös vagyona**, és arra a Polgári Törvénykönyv közös tulajdonra vonatkozó szabályait kell alkalmazni.

A Társulási Megállapodás 9/b pontja szerint „*a Társulás a tulajdonos önkormányzatokkal ingyenes használatra vonatkozó szerződést köt*”. **A Társulás és a tulajdonos önkormányzatokkal az ingyenes használatra vonatkozó szerződés nem készült. Az ingyenesen használatba adott eszközökről az átadás-átvételi szerződést el kell készíteni. A szerződésben az eszközök rendeltetésszerű használatáért, hiányáért felelős személyeket meg kell jelölni.**

Az eszköz leltárt elkészítették, s a leltár kiértékelését el végezték, a nyilvántartásban szereplő eszközök értéke a mérlegben szereplő eszközökkel megegyezik.

b.) **a másik ellátott feladat:** szociális ellátások közös fenntartású intézmény útján.

A szociális feladatok ellátáshoz szükséges ingatlanok és eszközök ingyenes használatra vonatkozóan egy megállapodás készült az Önkormányzat és a Békési Kistérségi Intézményfenntartó Társulás között. A feladatot ellátó intézmény a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ. A megállapodásban hivatkozás történik, a megállapodás mellékletére, melyben felsorolásra került, hogy milyen ingatlanokat, eszközöket és egyéb dolgokat ad át használatra az Intézményfenntartó Társulásnak.

Az Intézményfenntartó Társulás használatába adott eszközökről nem készült egy lista sem, de az átadás-átvételtől sem készült egy tételes eszközlista.

Az államháztartás számviteléről 4/2013. (I. 11.) Kormányrendelet 10. § (2) szerint az éves költségvetési beszámoló mérlegében a költségvetési szerv, a helyi önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, társulás, térségi fejlesztési tanács saját tulajdonában álló, a pénzügyi lízing keretében átvett és a **vagyonkezelésbe kapott** nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközöket és forgóeszközöket, valamint az által a végzett beruházások és felújítások értékét kell kimutatni. **Ha a tulajdonos a tulajdonában álló eszközre államháztartáson belüli szervezettel vagyonkezelői jogot létesített, az eszközt a mérlegében nem mutathatja ki.**

A társult Önkormányzatok, intézménynek ingyenes használatra átadott eszközökre vagyonkezelői jogot nem létesítettek, átadási lista az ingyenes használatba adásáról nem készült.

Az önkormányzati vagyonnal kapcsolatos általános előírásokat a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény valamint a 2011. évi CXCVI. a nemzeti vagyonról szóló törvény előírásai szabályozzák. A vagyonkezelői jog azt biztosítja, hogy az önkormányzat az adott eszközök tulajdonjogát megtartva, a közfeladat ellátását önkormányzati szektoron kívüli más gazdálkodó szervezetre, azaz a vagyonkezelőre oly módon bizza, hogy az a vagyonkezelési szerződés alapján a vagyont birtokolhatja, használhatja és hasznosíthatja. Ezzel megvalósul az önkormányzati vagyon védelme. A helyi önkormányzatok vagyongazdálkodásában a vagyonkezelői jog létesítése tehát egy lehetőség a közfeladatok hatékonyabb ellátásához.

A vagyonkezelői jog alapítása és alkalmazására az Önkormányzatoknak rendeletben kell meghatározniuk, hogy a tulajdonában lévő nemzeti vagyon mely körére létesít vagyonkezelői

jogot, továbbá a vagyonkezelői jog megszerzésének, gyakorlásának, valamint a vagyonkezelés ellenőrzésének szabályait.

Az ellenőrzés javasolja, hogy a társult Önkormányzatok vizsgálják meg a vagyonkezelői jog alapításának módját, úgy hogy a vonatkozó jogszabályoknak eleget tegyenek.

A vagyonkezelői jog – törvényben történő kijelölés kivételével – vagyonkezelési szerződéssel jön létre. A vagyonkezelőt – ha jogszabály vagy a vagyonkezelési szerződés másként nem rendelkezik – megilletik a tulajdonos jogai, és terhelik a tulajdonos kötelezettségei – ideértve a számvitelről szóló törvény szerinti könyvvezetési és beszámoló készítési kötelezettséget is – azzal, hogy a vagyont nem idegenítheti el, a vagyont biztosítékul nem adhatja, és a vagyonkezelői jogot harmadik személyre nem ruházhatja át. Nemzeti vagyon ingyenesen kizárólag közfeladat ellátása céljából, a közfeladat ellátásához szükséges mértékben hasznosítható, valamint adható vagyonkezelésbe.

A vagyonkezelési szerződés megkötésének időpontjával a vagyonkezelésbe vett önkormányzati vagyont (jellemzően tárgyi eszközök) az eszközök között, az Szt. 23. §-ának (2) bekezdése alapján - elkülönítetten - nyilvántartásba kell venni az egyéb hosszú lejáratú kötelezettségekkel szemben a vagyonkezelési szerződésben rögzített értéken (elszámolt értékcsökkenés nem lehet).

Az önkormányzati vagyoni eszközökről az egyedi nyilvántartást is fel kell fektetni, azon a változásokat (elsősorban az értékadatokban) folyamatosan át kell vezetni. Az önkormányzati vagyoni eszközök rendeltetésszerű használatbavételekor az Szt. 52. §-a alapján meg kell határozni az évenként elszámolandó értékcsökkenés összegét a vagyonkezelési szerződésben rögzített bekerülési érték, a várható hasznos élettartam, a hasznos élettartam végén várható maradványérték számításba vételével. Ezen értékeket indokolt a vagyonkezelési szerződésben rögzített körülményekkel, feltételekkel alátámasztani.

A költségvetés végrehajtásának a vizsgálata

A Társulás 2018. évi **költségvetését** a Társulási Tanács a 4/2018. (II. 26.), határozatával a 2019. évi költségvetését pedig 2/2019. (I. 28.) számú. határozatával fogadta el.

A költségvetési szervek vezetői kötelesek a belső szabályzatban rögzíteni a működéshez, gazdálkodáshoz kapcsolódóan a gazdálkodás vitelét meghatározó szabályzatokat. A megtakarítások felhasználására csak a Társulási Tanács engedélyével kerülhet sor.

Az Intézményfenntartó Társulás 2018 évi zárszámadását a Társulási Tanács a 8/2019. (IV.24.) sz. határozatával, a 2019 évi zárszámadását pedig a 10/2020. (V. 14.) számú határozatával fogadott el.

Az Önkormányzatok hozzájárulásait az alábbi táblázat mutatja be:

Megnevezés	2018 év	2019 év
Békés	3 225 640	3 111 040 Ft
Tarhos	135 360 Ft	129 920 Ft

A tag Önkormányzatoknak a hozzájárulás mértékét a Társulási Tanács minden évben felülvizsgálja, s a megállapított összegről kiértesíti az Önkormányzatokat. A hozzájárulás mértéke 2018 és 2019 évben is lakosság létszáma alapján 160 Ft/fő/év.

A tarhosi óvoda gazdálkodási eredményeit 2018-2019 évben, valamint az önkormányzati hozzájárulásokat az alábbi táblázat részletezi.

adatok Ft-ban

Megnevezés	2018	2019
Bevételek összesen	16 295 497	13 390 997
Ebből:		
- Önkormányzati támogatás	6 049 004	5 500 000
- Központi irányító szerv támogatása	9 390 952	7 623 001
Kiadások összesen	16 125 037	13 344 224
Ebből:		
- Személyi juttatások	11 373 108	9 174 597
- Munkáltatókat terhelő járulékok	2 503 228	1 931 210
- Dologi Kiadások	2 159 813	2 238 417
- támogatás visszafizetése Önkormányzatnak	80 417	0
- kiértékű tárgyi eszköz beszerzés	8 471	
Maradvány	170 460	46 773

Az év végi elszámolás mindkét évben megtörtént. Nincs kimutatott tartozás.

A tarhosi telephelyen a Szociális Szolgáltató által végzett szolgáltatások gazdálkodási mutatóit évenkénti bontásban az alábbi táblázat szemlélteti:

Ft-ban

Megnevezés	Szociális Szolgáltató	
	2018 év	2019 év
Bevételek Összesen	21 224 993	22 112 273
Kiadások Összesen	21 099 766	22 112 276
Eredmény (maradvány)	125 227	3 000

A táblázatból látható, hogy Tarhoson a szociális szolgáltatói feladat bevételei fedezték a kiadásokat, a normatív állami támogatás biztosította a kiadások összegét, így az önkormányzatnak nem kellett hozzájárulást fizetnie a vizsgált években.

A vizsgált időszakban a Tarhosi Önkormányzat a települési hozzájárulás 1/12-ed részét havonta rendszerben teljesítette.

A munkaerő- és munkabér gazdálkodás ellenőrzése

Az Intézményfenntartó Társulás nem foglalkoztatott alkalmazottakat, a gazdálkodási feladatot megállapodás szerint a Békés Város Polgármesteri Hivatal látja el.

A létszám vizsgálata intézményenként történt.

A Szociális Szolgáltató Központnál a 2018 évi költségvetésben engedélyezett létszámkeret 64 fő volt. Ezzel szemben a ténylegesen foglalkoztatottak létszáma éves szinten a teljes munkaidőre átszámított létszám 72 fő volt, amiből a részfoglalkoztatás 6 fő. A 8 fő eltérés oka, hogy a szociális foglalkoztató határozott idejű és központilag finanszírozott létszámával növekedett a létszám, s ez indokolta a létszámnövekedést. Üres álláshely nem volt.

A Szociális Szolgáltató Központnak 2019 évben az engedélyezett létszáma 73 fő, a ténylegesen foglalkoztatott létszám 75 fő, amely központi finanszírozott a szociális foglalkoztatás miatt növekedett. A 2019. évi költségvetésben engedélyezett létszámkeret a Társulás intézményeknél összesen 194 fő volt. A módosított előirányzat során a létszámot 194 főre módosította a Társulási Tanács. Az év végén a teljes munkaidőre átszámított létszám 202 főre növekedett, amely a Szociális Szolgáltató Központnál a központilag finanszírozott határozott idejű létszámnövekedés indokolt.

A személyi juttatások alakulását Intézményenként az alábbi táblázat mutatja be

Ft-ban

Megnevezés	2018. év			2019. év		
	M.Terv	Tény	%	M.Terv	Tény	%
Szociális Szolgáltató Központ	278 321 011	217 995 104	78,32	308 182 639	266 750 471	86,56
Óvoda	408 631 551	399 861 378	97,85	421 276 944	420 665 490	99,85
Társulás összesen	686 952 562	617 856 482	89,94	729 459 583	687 415 961	94,24

Az Intézményfenntartó Társulás személyi juttatásainak módosított előirányzata egyik vizsgált évben sem haladta meg a módosított előirányzatot.

A Társulás **nyilvántartásában lévő eszközök pályázatok** útján beszerzett ingatlan (Bóbita Óvoda) valamint különböző berendezési tárgyak szerepelnek, s így a kimutatott tárgyi eszközök értéke 2019. december 31-én 151 298 177 forint.

Az intézmények által használt ingatlanok és eszközök az Önkormányzatok tulajdonában lévő eszközök. Tovább vannak olyan ingatlanok és eszközök, amelyeket pályázat útján szereztek be, s azok a Társulási Tanács könyveiben vannak kimutatva.

A társult Önkormányzatok, intézménynek ingyenes használatra átadott eszközökre vagyonekezelői jogot nem létesítettek, átadási lista az ingyenes használatba adásáról nem készült.

Összefoglalva megállapítható, hogy az Intézményfenntartó társulás a költségvetési bevételi és kiadási előirányzatok keretein belül maradt, likviditási gondok nem merültek fel. Az

intézményfenntartó Társulásnak, mint gazdálkodónak forrástovábbító szerepe van, a jó gazdálkodást alapvetően az intézmények takarékos gazdálkodása határozta meg.

6.) Békés Város Gyermekétkeztetési feladatára vonatkozó céllenőrzés

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása volt, hogy az önkormányzat a gyermekétkeztetés támogatása igényléséhez, az étkezési díjak elszámolásához a megfelelő nyilvántartásokat és bizonylatokat beszerzi-e és azok egyeztetése az elszámolt étkezési kiadásokkal megtörténik-e. Az ellenőrizni szükséges az étkeztetési bizonylatok, nyilvántartások és jelentések egyezőségét, a normatíva-elszámolások alátámasztottsága megfelelő-e, az étkezési díjak beszedése és elszámolása szabályos és ellenőrzött-e.

A gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. és a 328/2011 (XII. 29.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés szerinti az óvodában, nyári napközis otthonban, az általános-, és középiskolai kollégiumban, az itt szervezett externátusi ellátásban, valamint az általános iskolai és középfokú iskolai menzai ellátás keretében biztosított gyermekétkeztetés esetén az intézmény fenntartója gondoskodik az intézményi térítési díj összegének közzétételéről az Önkormányzat által fenntartott intézmény, szolgáltató esetében a tájékoztatási kötelezettséget a székhely szerinti jegyző teljesíti.

Békés Város Önkormányzata a meghirdetett Közbeszerzési eljárás alapján a Junior Vendéglátó Zrt. (1095 Budapest, Mester u. 29-31.) ajánlatát fogadta el. Ennek alapján 2019 évben is és 2020 évben is a **Junior Vendéglátó Zrt.** látta el a köznevelési intézménybe járó gyermekek gyermekétkeztetési feladatát.

Békés Város Önkormányzata a gyermekétkeztetési díját a többször módosított 11/2012. (III.30.) sz. önkormányzati rendelet 12. § (3) bekezdése tartalmazza, melyet az önkormányzat honlapján is közzé tettek. Az önkormányzat a térítési díjkedvezmények mértékén és feltételein nem változtatott, ezért annak szabályai a kormányrendeletben foglaltak szerint érvényesül.

A gyermekétkeztetés nyilvántartása a korábban kialakult gyakorlat szerinti nyomtatványon történt – napi létszámkimutatással. Az Ecostat rendszerben/programban van nyilvántartva. A havi összesítő jelentés ezek alapján készült. A jelentés alapján történik a normatíva igénylés figyelemmel kísérése és módosítása. A kimutatás és a naplóval igazolt jelenlét között eltérés szabályozás hiányában egy nap lehet hiányzási esetenként. A hiányzást minden nap 9 óráig lehet lemondani a következő naptól. Azonban a számlázott étkezési adagok ellenőrzése, továbbá a térítési díjak elszámolásának ellenőrzése több szinten is megtörténik. A bejövő számlákat a Gazdálkodási osztály ellenőrzi, teljesítés igazolás megtörténik, utána utal a Pénzügyi Osztály a számlakiállítás a Gazdálkodási osztály aláírásával kerül ellenőrzésre. Ez az első körös ellenőrzés. Második kör a kontírozás, könyvelés során. Majd a pénzforgalmi jelentés készítésekor felbukkanó eltérések, kérdéses tételek korrekciója követi. A folyamatban épített ellenőrzés ez által megvalósul.

Az Ecostatból történik meg a számlák legenerálása. Az Ecostaban nyilvántartott létszám, adag értékek ellenőrzöttek, helyesek, tény adatok. Erre épül a számla kiállítás. Az Ecostat adatai az alapja a normatíva alátámasztásának. Az ellenőrzés a legenerálás előtt történik meg (pl. kedvezményre jogosító új igazolás), illetve heti és havi adagszám ellenőrzés történik a megrendelés és az Ecostat adatai között. **Az ellenőrzési nyomvonal a gyakorlatban megvalósul, azonban a belső szabályzatban ezt ki kell dolgozni.**

A gyermekétkeztetés és a térítési díjak megállapítása bizonylatait a kormányrendelet meghatározta, melynek alapján az ott **meghatározott nyilvántartásokat kötelező vezetni**. Az alkalmazott bizonylatokat, nyilvántartásokat és térítési díjfizetési határidőt a kormányrendelet szerint kell kialakítani. **Az ellenőrzés időszakában a díjbeszedés rendjét szabályozó belső szabályzat nem volt. A díjbeszedés és számlázás a Hivatal alkalmazottjánál történt** (kivéve a Covid veszélyhelyzet miatti csekk kiküldése). A kiállítandó számlák az Ecostatból kerülnek legenerálásra, amely átételésre kerül egy feltöltő táblázat segítségével az ASP rendszerébe. **Az ellenőrzés javasolja, hogy a díjbeszedés rendjét a pénzügyi szabályzatba dolgozzák ki, valamint a belső kontrollját.**

A gyermekétkeztetés feladatával kapcsolatos térítési díjak beszedését, nyilvántartását valamint az adminisztrációs feladatait a Polgármesteri Hivatala látja el. A polgármesteri Hivatal pénzügyi szabályzata szerint a készpénzben beszedett térítési díjakat a mellékletében megjelölt dokumentum alapján kell a pénztárba vagy a bankba befizetni.

A 328/2011. (XII. 29.) kormányrendelet 4. sz. melléklete szerinti étkezési nyilvántartást kell vezetni az Önkormányzat területén működő közoktatási intézményekben.

A nyilvántartás célja, hogy az alapján meghatározható legyen, mely gyermekek részesültek kedvezményes étkezésben, illetve mely gyermek után kellett az étkezési térítési díjat beszedni. Az intézményi nyilvántartásokban az étkezési napokat személyenként vezetik, külön megjelölve a kedvezményes étkezést igénybevevőket.

Az önkormányzati bizonylati és elszámolási szabályokat aktualizálni szükséges a térítési díjak beszedése, bizonylatolása, befizetések vonatkozásában.

Étkezési díjak megjelenése a költségvetésben

A Hivatal a bevételeket bontva (általános iskolai, szakiskola, óvodai, kollégiumi, felnőtt étkezés, normatíva igényléssel összhangban) tartja nyilván, melyhez a kapcsolódó kiadásokat is bontva kormányfunkciónként könyvelte le az önkormányzati hivatal számvetési nyilvántartásában. A gyermekétkeztetési díj beszedése a Dr. Hepp Ferenc általános iskolai diákok esetén az intézményben történik, az Egymi tanulói mindig is postai úton kapják meg a csekket, szülőkkel nincs közvetlen kapcsolat, és a beszedett díjról az önkormányzat számvetési rendszerében készült számlát ad ki a Hivatal.

Az intézményi étkezési térítési díj megállapítása és beszedése a tárgyhónap 10-16-ig történik (a beszedés a 2. és 3. hét szerdáján történik a Hepp esetén) meg az előző havi tényleges igénybevétel és a tárgyhavi tervezhető étkezések száma szerint különbözetével. Utólagos számlázás történik, a tényleges adatok (már tartalmazza az adott havi lemondásokat is) alapján.

A **díjhátralékról** a Hivatal ASP rendszerből generálták a listát a fennálló díjhátralék összegéről. A rendelkezésemre átadott nyilvántartás egy ömlesztett kimutatás, miszerint a jelenleg fennálló tartozás összege összesen **4 960 455** forint.

Megállapításra került, hogy a listában még 2012 évi díjhátralék is szerepel, ami már nem behajtható.

A hátralékok rendezésére vonatkozó belső szabályzat nem készült.

Arra vonatkozóan, hogy mi történik a díjhátralékok rendezése érdekében, azt a tájékoztatást kaptam, hogy a gyermekek iskolai osztályfőnökét értesítik a meg nem fizetett térítési díjakról. Más behajtási cselekmény továbbiakban nem történik.

Felhívom a figyelmet, hogy az iskolai osztályfőnöknek nem feladata az étkezési térítési díjhátralék beszedése, nem is várható el ebben az ő felelőssége, mindössze szívességen alapul az ő közreműködése. A hátralékok beszedése az Önkormányzat feladata, és mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy minél kevesebb legyen az étkezési térítési díj hátralék. A hátralék(ok)ról a fizetési felszólítás küldése – az ASP alapján - a Pénzügyi Osztály hatásköre. A Békés Város lejárt követeléseinek kezelése, rendezése 2020 tavaszán halasztásra került a járványügyi helyzet miatt.

Az ellenőrzés fontosnak tartja, hogy a hátralékokkal kapcsolatos eljárást szabályozni kell, pl. a felszólítás határidejét is. Eredménytelen felszólítás esetén intézkedni kell hátralék behajtására. A tényleges hátralék és az esetleges túlfizetés havi összegét minden esetben egyeztetni kell az intézményben vezetett étkezési nyilvántartás adataival, a havi záráskor az étkezők fizetési kötelezettsége, a számlázott összeg a nyilvántartásban meg kell, hogy mutassa a túlfizetéseket, amely összegnek a számlázott bevételek teljesítésében is meg kell jelenni.

Az ellenőrzés megállapította, hogy a vizsgált időszakban a gyermekétkeztetés nyilvántartásai, elszámolási bizonylatai megfelelnek a kormányrendeletben meghatározott nyilvántartás vezetésével.

Sajnálatosan előfordul, főleg az ingyenesen étkezők körében, hogy nem jelzik a hiányzást, s így az ebéd lemondása nem történik meg, viszont az Önkormányzatnak a már megrendelt ételt ki kell fizetni, s ezzel jelentős veszteséget okoz a városi költségvetésnek. El kellene érni azt, hogy e jelenség minél kisebb esetben, vagy egyáltalán ne következzen be.

A Junior Kft. 2019 évben összesen 390 638 adag ételről állított ki számlát 133 065 511 forint értékben, 2020. szeptember 30-ig összesen 70 343 adag ételt számlázott ki, 64 574 865 forint értékben.

Folyamatba épített ellenőrzés

A gyermekétkeztetés-nyilvántartás bizonylata részletes vezetése, a kedvezményezettekről szóló havi jelentések leadása az Önkormányzat részére és a vásárolt élelmiszerrel szembeni számlák mennyisége, igazolása megtörtént.

Az étkezésben résztvevők adatait a 328/2011.(XII.29.) kormányrendelet 4. sz. melléklete szerinti étkezési nyilvántartásban kell rögzíteni és havonta lezárni, külön kimutatva a térítési díjat fizetők, a kedvezményben részesülők és a térítésmentesen étkezők napi adataival és havi összesítésével.

Az ellenőrzés javasolja, hogy a kimutatott étkezési adatokat a számlázott ételadagokkal és a beszedett díjak összegét (számlázott és a befizetést) minden hónapban egyeztetni kell és az esetleges eltérések javítására intézkedni kell.

A díjbeszedést végző feladata az intézményi nyilvántartásból megállapítani az előző havi eltéréseket, (utólagos számlázás történik, figyelembe véve a lemondásokat is) a tárgyhavi

számlázandó összegeket, mely számlában levonásba kell helyezni a túlfizetéseket, illetve a számlához csatolva felhívást kell adni a hátralék rendezésére.

Az ellenőrzés megállapította, az étkezésben résztvevők adatait az ECOSTAT rendszerben tartják nyilván, amelyből megállapítható intézményenként a napi, havi és éves összességében is az ételadag mennyisége.

Az étkezési szolgáltatást végző havi számláját az Önkormányzat részéről leegyeztetik, s a nyilvántartott adatok egyezősége esetén teljesítési igazolása mindig megtörténik. Az eltérő számlázás esetén azonnal egyeztetést végeznek, majd az esetleges helyesbített számlát az Önkormányzati Hivatalba kell továbbítani. A Hivatal a szolgáltató számláját a teljesítés igazolása után fizetheti ki.

Ezek a folyamatba épített ellenőrzési szakaszok eredményeznék a szolgáltatás igénybe vétele és számlázása, valamint az igénybe vétel után fizetendő díj számlázása és a befizetés egyeztetése után a gyermekétkeztetés önkormányzati feladat költségvetési adatai helyes számviteli nyilvántartásba vételét, és a fizetendő továbbá a térítési díjak teljesítésének szabályos elszámolását.

A szabályozott számviteli és pénzügyi elszámolás szerint szükséges mindenkor az ellenőrzések elvégzése, az ellenőrzéssel az elszámolás helyességét igazolni kell.

Javaslat

A kormányrendeletben szabályozott nyilvántartás és az intézményi napló szerinti létszám adatok egyezőségét, a számlázott és a befizetett díjak egyezőségét, a szolgáltató által számlázott és a nyilvántartásban kimutatott étkezések egyezőségét felelősök kijelölésével egyeztetni kell.

Pénzügyi teljesítések ellenőrzését a havi zárásokban ki kell mutatni, az eltérésekre intézkedni szükséges. A gyermekétkeztetési kimutatásokat szabályozni kell, ennek hiányában a kormányrendelet szerint kell az étkezéseket nyilvántartani, a befizetéseket átvenni, a hiányzásokat jelenteni a szolgáltató felé, illetve a hiányzás bejelentését elfogadni. Az adatok egyeztetését és a hiányzó igazolásokat és az eltérések felülvizsgálatának kimutatását pótolni kell. A pénzügyi követelések és azok elévülése szabályaira fokozottan ügyelni kell.

Felhívom figyelmet arra, hogy dolgozzák ki az gyermekétkeztetési feladattal kapcsolatos ellenőrzési nyomvonalat, határozzák meg a kontrollpontokat, és a feladatok felelőseit.

7.) Békés Város Polgármesteri Hivatal Adócsoportja Céll ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása volt, hogy

- az adótörvényekben és más jogszabályokban előírt kötelezettségeket teljesítették-e,
- **Építményadó:** Kiszűrik-e, hogy mely helyrajzi számú ingatlanok után nem tettek még bevallást, és a tulajdoni lapok adatai alapján felszólítást küldenek e a tulajdonosoknak.
- **Magánszemélyek kommunális adója:** magánszemélyek kommunális adó hatálya alá tartozó, bevallást be nem nyújtottak nyomon követése, A ingatlan tulajdonosainak változásait, átvezetik e a nyilvántartásaikon.
- **Gépjármű adó:** az adóztatási feladatokat a jogszabályban foglaltaknak megfelelően végzik e?

- **Helyi iparüzési adó:** bejelentkezési kötelezettség ellenőrzése a cégnyilvántartás, jegyző által vezetett kereskedelmi nyilvántartás (kiadott működési engedélyek), valamint a NAV által rendelkezésre bocsátott adónyilvántartással való összevetése alapján - ideiglenes jelleggel végzett helyi iparüzési adó bejelentkezési, bevallási, befizetési kötelezettség teljesítésének ellenőrzése - az adó mértékének, az önkormányzatok közötti adó megosztásnak a vizsgálata
- **Mezőőri járulék:** a járulékköteles ingatlanok, valamint a földhasználói vagy tulajdonosi kör felmérése és ellenőrzése a Földhivatal által rendelkezésre bocsátott adatbázis alapján, így a bevallást nem teljesítők felhívása a bevallás megtételére, majd a járulék megfizetésére a mezőőrök helyszíni felmérése alapján ellenőrzésre került e a földhasználat.
- **Idegenforgalmi adó:** a jogszabályi kötelezettségeknek megfelelően járnak-e el, végeztek-e ellenőrzéseket, bekérték-e a vendégkönyveket?
- **Termőföld bérbeadása utáni jövedelemadó:** az adóalanyok felderítése és, adóztatásba vonása megtörtént-e a jogszabályi előírásoknak megfelelően.
- **Talajterhelési díj:** A helyi Önkormányzati rendelet szerint felülvizsgálják-e a fizetésre kötelezetteket, s az intézkedés megtörténik-e minden esetben,
- A jogszabályi előírásokat maradéktalanul betartják-e minden Helyi adó vonatkozásában:

Békés Város Önkormányzata Képviselő Testületének többször módosított helyi adókról szóló 45/2015 (XI. 02.) rendelete szerint az alábbi adók biztosítják az évi adóbevételeket.

- építményadó,
- magánszemélyek kommunális adója,
- idegenforgalmi adó,
- helyi iparüzési adó.

Az Adócsoport feladatkörébe tartozott még a vizsgált időszakban a gépjárműadóval kapcsolatos feladatok, mezőőri járulék beszedése, a termőföld bérbeadása utáni jövedelemadóval kapcsolatos feladatok, valamint talajterhelési díj beszedésével kapcsolatos feladatok is.

Az Adócsoport munkáját 5 fő köztisztviselő és 2 fő közmunkaprogram keretében foglalkoztatott munkatárs végzi. A munka nagyobb részét Békés illetékességi területén bevezetett helyi adók, és a törvény által előírt adók adónemenkénti nyilvántartása, előírása, beszedése, lekönyvelése, adóhátralék, végrehajtással kapcsolatos tevékenység (munkabér letiltás, gépjármű forgalomból történő kivonása, inkasszó, bírósági végrehajtó megkeresése) teszi ki. A feldolgozást a 2019. évtől az ASP adórendszerrel végzik.

A munka magába foglalja:

- adózók részére a bevallások kiküldését, azok feldolgozását, postázását,
- gépjárműadó esetében az okmányiroda adatközlése alapján keletkezett gépjárműadó tulajdonjog-, és további gépjárművekkel kapcsolatos havi változásokat,
- az ügyfél kérésére történő adószámlák közötti átvezetéseket (ezek gépi feldolgozását),
- a folyamatosan, évközben érkező bevallások átvételét, feldolgozását,
- az idegen helyről kimutatott adók módjára behajtandó tartozások ügyintézését,
- adó- és értékbizonyítványok kiállítását, valamint az ehhez szükséges helyszíni szemle elvégzését,
- különböző társhatóságok, hivatalok megkereséseit is teljesíteni kell, nyilvántartásból adandó adatszolgáltatás, idegen tartozások behajtása ügyében,

- a talajterhelési díj megállapításához nyomtatvány kiküldése ügyfelek részére, azok átvétele, ezzel kapcsolatos adatok egyeztetése a víz- és csatorna nyilvántartással, majd a feldolgozása,
- a negyedévenkénti zárasi feladatok elkészítése,
- adózók számlaegyenlegéről szóló értesítés elkészítése, postázása, a befizetéshez szükséges csekkek megküldése (március, szeptember hónapokban)
- ügykezelési feladatok (iktatás, postázás, iratkezelés ASP rendszerben)

Az adócsoport helyi adóztatási tevékenységét a Képviselő-testület a beszámoltatása útján ellenőrizte. Az éves beszámolóban, valamint zárszámadási rendelet előterjesztése során tájékoztatást nyújtott a helyi adóbevételekről, az adók kivetésével, nyilvántartásával kapcsolatos feladatokról, a végrehajtásra, behajtásra vonatkozó eljárásokról. A beszámoló a helyi adókon túlmenően tartalmazta az egyéb, közhatalmi bevételekkel (gépjárműadó, termőföld bérbeadása utáni adó, talajterhelési díjak) tevékenységekről szóló tájékoztatást.

Alapvetően a helyi gazdasági, illetve szociális viszonyok figyelembe vételével, a Képviselő-testület a helyi adórendeletekben az adó mértékét és mentességeket illetően a Hatv-ben meghatározottaktól eltérő szabályokat, jellemzően annál kedvezőbb mértéket alkalmazott.

Összességében 2018 évben 38 551 133 forintot, 2019 évben 39 846 983 forint adókedvezménybe részesítette az Önkormányzat az adózókat, részben törvényi előírás alapján, részben pedig a helyi rendeletben meghatározott mentességek, kedvezmények következtében.

Helyi adóellenőrzés, behajtás, végrehajtás

Az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (továbbiakban Air.) alapján az adóhatóság az adóbevétel megrövidítésének, a költségvetési támogatás, adó-visszaigénylés jogosulatlan igénybevételének megakadályozása érdekében rendszeresen ellenőrzi az adózókat és az adózásban részt vevő más személyeket.

A belső ellenőrzés úgy értékeli, hogy az adócsoport létszámához viszonyítva az ellenőrzések száma indokolatlanul alacsony mindegyik adónem esetében, bár a kommunális adó vonatkozásában mindkét évben az egy alkalmazottra jutó ellenőrzések szám elérte a 18, illetve 19,69 darabot jelent, de ez is nagyon alacsony. Az iparüzési adónál az egy dolgozóra jutó ellenőrzések száma 2018 évben mindössze 1 darab illetve 2019 évben 2,4 darab ellenőrzés volt. Az egy ellenőrzésre jutó feltárt adóhiány majd minden adónemben több százezer forint adóbevétel növekedést jelentett a vizsgált időszakban. Ezért is fontos lenne az ellenőrzések számát növelni.

Helyszíni ellenőrzést a helyi iparüzési adó tekintetében az adózók székhelyén az adócsoport munkatárai egyáltalán nem végeztek. Ennek részben akadálya lehet, hogy adótanácsadói képesítéssel, szakvizsgával az adócsoport munkatársai nem rendelkeznek. Ebben az esetben javasolt külső adószakértő/tanácsadó felkérése a helyszíni adóellenőrzések elvégzésére.

A helyi Adócsoport munkatársai elmulasztották a nemzeti adóhatósághoz benyújtott adóbevallás adatainak megkérését, továbbá nem kérték meg a NAV utólagos ellenőrzése során feltárt időhiányokra vonatkozó adatokat sem, így elmaradt a helyi adóhatósághoz benyújtott adóbevallásokkal való egyeztetetése is.

A helyi iparüzési adó esetében nem vizsgálták a bevallásban szereplő adatok (nettó árbevétel, ELÁBÉ, anyagköltség, alvállalkozói teljesítés értéke, stb.) egyezőségét a NAV-hoz benyújtott bevallások adataival.

Az idegenforgalmi adó vonatkozásában egyáltalán nem végeztek semmilyen ellenőrzést. A szállásadók vendégkönyveinek bekérése egyik évben sem történt meg.

Felhívom az Adócsoport vezető figyelmét arra, hogy az adóhatósági munka megszervezése során az adókivetés mellett fordítsanak nagyobb figyelmet az adózók adófizetési gyakorlatának ellenőrzésére, vagyis a kivetett vagy önadózással bevallott adó befizetésének ellenőrzésére, és az adózók adófizetési hajlandóságát kíséreljék meg következetes végrehajtási gyakorlattal növelni.

A belső ellenőrzés megállapította, hogy 2018 és 2019 évben is a hátralék állománya jelentős. Az Adócsoport jelenlegi létszáma lehetőséget teremt arra, hogy a napi munka és hátralékok feldolgozása mellett figyelmet fordítsunk a kintlévőségek behajtására és az adó ellenőrzések lefolytatására, felderítésre.

Az ellenőrzés megállapította, hogy az alkalmazott végrehajtási cselekmények közül az adóhatóság leggyakrabban mindig a felhívást, letiltást, illetve bankszámlára történő végrehajtást alkalmazza. Egyéb a jogszabály által lehetővé tett végrehajtási intézkedések, illetve kezdeményezések nem történtek a vizsgált években.

Behajthatatlan és elévült adótartozások vizsgálata

Az Adócsoport a behajthatatlannak 2018 évben 12 752 546 forintot, és 13 140 703 forintot pedig elévültnek minősített, 2019 évben behajthatatlannak minősített adóhátralék összege 9 287 310 forint, az elévült adótartozás összege pedig 12 696 940 forint.

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 97. § (2) bekezdése szerint a helyi önkormányzat, valamint az általuk irányított költségvetési szerv követeléséről lemondani csak törvényben vagy helyi önkormányzati rendeletben meghatározott esetekben és módon lehet. Az adóhátralékok törlésével kapcsolatban több jogszabályi előírást is figyelembe kell venni. Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 2. melléklet II. szerint „Az önkormányzati adóhatóság által nyilvántartott 1000 forintot el nem érő adót –ide nem értve az idegenforgalmi adót– az adózónak nem kell megfizetnie, és az önkormányzati adóhatóság a 1000 forintot el nem érő adó-visszatérítést nem utalja ki, és nem tartja nyilván.”

Hiányosságként állapítom meg, hogy a kimutatott behajthatatlan adótartozás összegéről, és az elévült adótartozás összegének törléséről a Képviselő Testületet nem tájékoztatták, de az osztályvezető engedélyező aláírása sem nyugtázta a cselekmény végrehajtását.

Felhívom a Pénzügyi Osztályvezetőt, valamint az Adócsoport vezetőjének figyelmét, hogy a behajthatatlan minősített adótartozások összegéről valamint az elévült adótartozások összegéről, a Képviselő- testületet mindenkor tájékoztatni kell, az adótartozások törlése csak a Képviselő-testület határozata alapján lehetséges.

A munkafolyamatok belső kontrollja nincs kidolgozva, ennél fogva nem is működtetik. Az éves ellenőrzési programot,(tervet) nem készítették el. A kiadmányozási jogkör nincs szabályozva, jelenleg a pénzügyi osztályvezető és az adóügyi csoport vezetője gyakorolja az aláírási jogot.

Az Adócsoport belső szabályzattal nem rendelkezik, az ellenőrzési nyomvonal nincs kidolgozva.

Felhívom figyelmet arra, hogy dolgozzák ki az Adócsoport működésével kapcsolatos ellenőrzési nyomvonalat, határozzák meg a kontrollpontokat, és a felelőseit.

Összegzés

Az ellenőrzések megállapításairól az intézmények egy része az intézkedési tervet elkészítette, azonban vannak olyan intézmények, akik még nyújtották be az intézkedési tervet. A megállapított hiányosságok mára már részben megszűntek, de az intézmények folyamatosan dolgoznak annak megszüntetése érdekében.

Összességében 2020. évben a belső ellenőrzés által elvégzett vizsgálatoknál sem büntető-, sem szabálysértési-, sem kártérítési-, sem pedig fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja nem merült fel.

A 2020 évi belső ellenőrzéseknél az adatok begyűjtése többségénél online módon történt a járványhelyzet miatt. Az ellenőrzés figyelembe vette az ellenőrzöttek esetében a munkatorlódásokat, s az ellenőrzések átütemezésével igyekezett nem akadályozni a napi munkamenetet.

Általánosságban megállapítható, hogy az ellenőrzött intézmények, igyekeztek a kért adatokat időben rendelkezésemre adni, azonban előfordult eddig nem tapasztalt eset, amikor az adatszolgáltató (Adócsoport) nem mindenkor teljesítette időre a kért adatot, így sok esetben az ellenőrzést hátráltatták.

Békés, 2021. március 12.

Juhos Józsefné *J.K.*
belső ellenőr

ONK/1-3/2021. ikt.sz.

H A T Á R O Z A T

Békés Város Önkormányzatának 2021. március 31. napján hozott határozata

Tárgy: Tájékoztató a 2020. évi belső ellenőrzés végrehajtásáról

Békés Város Önkormányzata Képviselő-testületének
94/2021. (III. 31.) határozata

Békés Város Polgármestere a katasztrófavédelemről szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, amely szerint a Képviselő-testületi jogköröket a veszélyhelyzet ideje alatt a polgármester gyakorolja, úgy határoz, hogy a 2020. évi belső ellenőrzési terv végrehajtásáról szóló összefoglaló jelentést a határozat melléklete szerinti tartalommal elfogadja és az ellenőrzések tapasztalatai alapján a 2021. évi ellenőrzésekkel kapcsolatban a következő feladatokat határozza meg:

- Az intézményeknél, önkormányzati vállalkozásoknál a soros vizsgálatok alkalmával ellenőrizni kell a költségvetési szerv vezetője által kialakított belső kontrollrendszer működtetését és az ehhez kapcsolódó, előírt belső szabályzatok meglétét.
- A pénzügyi-gazdasági ellenőrzések által feltárt hiányosságok megszüntetése, felszámolása érdekében megtett intézkedések végrehajtását utóvizsgálat formájában ellenőrizni kell.

Határidő: folyamatos

Felelős: Tárnok Lászlóné jegyző
Csibor Géza, a Pénzügyi Bizottság elnöke

K. m. f.

Kálmán Tibor
polgármester

Tárnok Lászlóné
jegyző